

MARGRETHE FLORYAN

En havemand – fra guldalder- tiden på Sorø Akademi

Haven ved Sorø Akademi var en af digteren B.S. Ingemanns store inspirationskilder. Han var lærer ved akademiet, og hans hustru Lucie, født Mandix, var maler. Parret boede i fyrré år på akademiet, i det hus der stadig kendes som 'Ingemanns hus'.

Til huset hørte en stor have med flere særhaver – blomsterhave, urte- og køkkenhave, bærbuske og frugttræer. Haven gik helt ned til vandet, og Ingemann holdt meget af at tage ud på søen i sin robåd. Vi har ingen kilder, der fortæller om B.S. og Lucie Ingemann som praktiske havefolk, men vi ved, bl.a. fra et fotografi, at de havde en havemand. Måske er det ham, Lucie her malede.

Maleriet indgik på et tidspunkt i billedhuggeren Bertel Thorvaldsens meget omfattende malerisamling. B.S. Ingemann og Thorvaldsen mødte første gang hinanden i Rom i 1818. De fejrede jul sammen. Men Ingemann havde allerede på det tidspunkt skrevet de første digte viet nogle af Thorvaldsens skulpturer, bl.a. døbefonten i Brahetrolleborg Kirke. Foruden hyldestsange skrev Ingemann adskillige nye digte inspireret af Thorvaldsens kunst, og han forfattede indskriften til Thorvaldsens Frederik 6.-monument i Skanderborg.

Efter sin hjemkomst fra Rom besøgte Thorvaldsen Ingemanns i Sorø. Deres hjem var også samlingssted for andre af guldaldertidens digtere og kunstnere, bl.a. H.C. Andersen. B.S. Ingemann var selv gæst hos familien Stampe på herregården Nysø nær Præstø, hvor Thorvaldsen ofte opholdt sig, sommer såvel som vinter, i sine sidste leveår.

Ingemann-parret fik ingen børn. B.S. Ingemann synes i høj grad at have støttet sin hustru i hendes arbejde som maler. Hun malede især bibelske motiver, og hendes foretrukne genre var albertavler. Hun skænkede en del af dem til kirker på Sorø-egnen. I dag indgår de færreste af Lucie Ingemanns malerier i udsmykningen af disse kirker. En tilsvarende skæbne er overgået portrættet af havemanden på Thorvaldsens Museum. Maleriet er meget sjældent udstillet.

Lucie Ingemann blev aldrig en særlig værdsat kunstner, hverken i sin samtid eller senere. Hendes talent stod langt fra mål med, hvad de store kunstnere fra samme periode præsterede.

Lucie Ingemann, *En havemand*. Olie på lærred, 35,5 × 31,5 cm., ikke dateret.
Tilhører Thorvaldsens Museum, B410.

Men havemanden, som vi ser her, er helt anderledes virkelig end de idealiserede figurer, der befolker Lucie Ingemanns motiver fra Det nye Testamente. Han er portrætteret, bedst som han holder pause. Han støtter sig til sin skovl, lige inden for den låge der leder fra haven og ind i et pigstensbelagt aflukke. I baggrunden ses et såkaldt 'sold', et trådnat hvor man si jord og grus, evt. også frø. Måske er havemanden lige blevet færdig med en bunke jord, der skulle sorteres for småsten. Han er klædt tidstypisk, og det milde blik giver indtryk af, at han hviler i sig selv. De store træer i baggrunden viser, at scenen foregår et sted, der har en lang historie. Stedet er sandsynligvis Sorø Akademi – og den portrætterede den havemand, der passede og plejede Ingemann-parrets have.